شماره ۱۲۰ ایکنجی دوره

۵شنبه ۱۸ بهمن ۱۳۲۴

آذربایجان

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

مسئول مدیر: احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن ناشر افکاری‌در

خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده ملی حکومتین قراری

خلق قوشونلاری وزارتنه

مجلس ملی‌نین ۳۰ آذر ۱۳۲۴ تاریخی ۴نجی عمومی اجلاسینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی قانونی ۱۶ بهمن اجلاسنده تصویب اولونموش اوچونجی اصلاحی ماده‌نی رعایت ایتمك شرطی‌ایله اجرا ایتملیدر.

آذربایجان ملی‌حکومتین باش وزیری ـ پیشه‌وری

هامو یه ـ هامو یه ـ هامو یه

عزیز هموطنلر!

تاریخین عهده‌میزه محول ایتدیگی شرفلی و افتخارلی وظیفه لریمزی بو گونه‌دك باش اوجالیغی ایله انجام ویروب ملی‌فرقه، ملی حکومت بیر سوزاله ملی دولتمیزی یاراتماق آرزوسینه نائل اولموشیق بو یولده بوتون خلق آیاغا قالخوب وار قوه‌سی ایله چالیشمیشدر، آذربایجانده بر شهر، بر کند، بر محله، بر ایو، بر اوبا تاپیلماز که اونین افرادی بو قانونی حقی آلماق یولونده فداکارلیق گوسترمه‌میش اولسین. خلقیمیزین دشمنلری بیله اونین وجوده گتیردیگی بویوك نهضتی انکار ایتمکدن عاجزدرلر. میلیونلرجه کیشی، آرواد، جوان وقوجالاریمز مجلس ملی انتخاباتنده گوستردیکلری علاقه و ابراز ایتدیکلری احساسات ملی آزادلیغمزین پایه و اساسینی تشکیل ایتمیشدر، ایندی آرتیق آذربایجان ملی دولتی ایله بر حقیقتدر که اونین دوام و بقاسی بوتون دنیانین عدالت‌پرور و حقیقی دموکرات عنصرلری‌نین آرزولریندن ان مهمنی تشکیل ایدیر، بو یولده خلقمز بویوك استعداد و قابلیت گوسترمیشدر. بیز ایندی‌ایکی آیا یاخیندر که تهران مرتجعلری واونلارین حمایتچی‌سی‌اولان دنیا مستبدلرینین علیهمیزه آپاردیقلاری‌شدید مبارزه‌یه باخمیاراق تشکیل‌ایتدیگمیز ملی‌ئولکه‌نی لایقنجه‌اداره ایدوب خلقمزین آسایشی‌وترقی‌سی یولونده جدی‌تدبیرلر گورمگه موفق‌اولماقدایق.

خلقمیز ایستر فرقه‌میزین صیره‌سینه داخل اولماق ایستر ایسه ملی‌دولتمزین‌قرارلارینی اجرا ایتمك، ایستر ایسه ملی‌مجلسمیزین قانونلارینی آلقیشلاماق ایله اوزینین اتحاد و برلیگینی ثبوت ایتمیشدر، آرتیق آذربایجان تام معناسیله آزاد بر ئولکه حالینه دوشموشدر بو ئولکه یاشاماق‌وترقی‌ایتمك ایستیر بونی‌خلقمزین بوتون افرادینه بیلدیرمك لازمدر.

قوی ایللرله زجر، مشقت، آجلیق و یوقسوللیق آتشینده یانان آذربایجان خلقی بو مژده‌نی ایشیتمکله ئوزینه سعادت قاپولرینن آچیلدیغنی گوروب روحلانسین و گله‌جك نسللریمزین انسانجه یاشاماسی امکانینه ایمان یتیرسین.

عزیز هموطنلر!

سیز چوق گوزل بیلیرسیز که حق و آزادلیغی آلدیقدان سونرا اونی ساخلاماق واوندان خلقین سعادتی ایچون استفاده ایتمك لازمدر، دموکرات فرقه‌سی و ملی حکومت بو مقدس وظیفه‌نی اجرا ایتمك زمانی گلوب چاتدیغنی سیزین نظروزه یتیریر، آلدیغمیز آزادلیغی گوز بیگی کیمی ساخلاماق لازمدر، ایندی تاریخ بیزدن بونی طلب ایدیر.

بیز گرك بوتون قوه‌میزی وطنمزین مدافعه‌سینه صرف ایدك فدائیلریمز ارتجاعی دولتین مسلح ومنظم قوه‌لرینی‌سلاح گوجی ایله سور گه‌یوب مقدس توپراغمیزدن چیقارتدیلار، ایندی میلیونلرجه جوان و رشید اوغوللاریمز داغلارده، دره‌لرده، ایزسیز نشانسیز چوللرده آغ قارلار اوستینده یرتیق‌چاریق‌و کهنه لباس ایله آزادلیغمزین نگهبانلیغی ایشینه مشغولدرلر، هنوز اونلارین تفنگلرینین گورولتوسی تهران مرتجعلری‌نین قولاقلاریننده سسلنمکده‌در، هنوز آذربایجان قهرمانلارینین آه‌ی بوتون ایران مرتجعلرینین‌وجودینی‌لرزه‌یه سالماقدادر. **بونی هیچکس انکار ایده‌بیلمز لیکن بو کافی دگلدر.**

آزادلیق دشمنلری بو ساده‌لیك ایله بیزی اوز حالیمیزه بوراخمیاجاقلار اونلار ایران خارجینده آپاردیقلاری خائنانه تبلیغات و دیپلوماسی فریلداقلاردان مایوس اولدیقدن صونرا علیهمیزه سلاح ایله چیقا بیلر، توپ، تفنك و طیاره واسطه‌سی ایله خلقمزی دیز چو کوردوب‌اسارت آلتنه سالماغه و ادار ایتمك ایستر، بونی هیچوقت فراموش ایتمه‌یز.

عزیز هموطنلر!

بیز دنیایه اثبات ایتمیشیك صلح و سازش طرفداریق حتی بیر نفرین بر قطره قانی‌نین آخماسینه راضی دگلیك‌ولی‌ارتجاع قان ایستیر ـ گوز یاشی طلب ایدیر. آه ناله‌دن لذت آپاریر. بیز آرتیق قویون دگیلیك اوزومزی ال قولی باغلی جلادلره تسلیم ایده بیلمریك. دیری ملتلر، قهرمان ملتلر و ئوزلرینی آزادلیق و سعادتی دوشونن ملتلرین ساده ولی محکم بر شعارلری واردر:

یاشاماق ایستیر ایسن ئولومه حاضر اول!

بیز بو شعاری بر آن اونودا بیلمریك. **سلاح قارشوسینه سلاح ایله چیقمالی و قوشونا قوشون ایله جواب ویرملی‌در.**

خلقمز عاجز، زبون و بیچاره دگلدر، اونین تاریخی قهرمانلیغی هیچ بر وقت اونودولماز. **هله‌ایندی‌ده قزیل‌باش اردوسی‌نین آدی ایشیدیلدیکده مغرور فرمانده‌لر و قدرتلی سرکرده‌لرین باشلاری احترام ایچون اگیلیر.**

بو اردونی آذربایجان دوغوب وجوده گتیردیگی ایچون ینه‌ده بیله اردو دوغا بیلر. بو قهرمان آنا قهرمان اوغوللار دوغماقده ئوز امتحانتی ویرمیشدر.

آذربایجان ساکت بر دریادر لیکن‌اونین‌دهشتلی طوفانلی قالخدیقده دنیانی اوز گورولتوسی ایله دولدورار و بشریتی دوشونمگه وادار ایده‌ر. بوده تاریخین شاهد اولدیغی بویوك ایشلردندر.

عزیز هموطنلر!

ملتمیزین رهبری اولان فرقه‌مز و خلقمیزین سعادتنی‌تامین ایتمگه چالیشان ملی‌حکومتمز سیزی آلدیقوز آزادلیغی‌ساخلاماقه‌دعوت ایدیر، هر بیر آذربایجانلی بو گونده‌ن اعتباراً بو یولده چالیشمالی‌در، آزادلیغمزی آنجق ملی قوه، منظم سلاحلی قوشون اولمادان قوروماق اولماز بو ایسه عموم خلقین سلاح باشینه کیچمه‌سی ایله امکان‌پذیر اولاجاقدر. اونا گوره فرقه و دولت سلاح گوتورمگه قادر اولان بوتون آذربایجانلیلری‌خلق قوشونلاری صیره‌سینه چاغیریر. قوی‌خلق اینانوب‌رهبر تانیدیغی فرقه و انتخاب ایدوب ایش تاپشیردیغی‌ملی دولتین بو چاغیریشین ایشیتسین واحد بر انسان کیمی آیاغا قالخسین.

قوی فدائی‌دسته‌لری تشکیلینده گوستریلن‌عمومی‌احساسات بر داها یوکسلسین قوی آتالار، باجیلار، قوجا ننه‌لر بیر داها جوانلاریمزی اویوب وطن و آزادلیغمیزی‌مدافعه ایتمك‌ایچون ملی قوشونه گوندرسینلر. **قوی بوتون آذربایجانی شادلیق** **سسلری بوروسون.** قوی بوتون فرقه عضولری ایشلرینی گوجلرینی موقتی صورتده ترك ایدوب کندلرده، شهرلرده، کوچه و محللرده میتینگلر یغنجاقلر تشکیل ایدره‌ك خلقی ملی وظیفه‌نی انجام ویرمگه تشویق ایتسینلر، قوی روحانیلریمز منبرلرده، مسجدلرده جوانلاریمیزی وطن مدافعه‌سی اوغروندا جهاده دعوت ایتسینلر، قوی ملت دنیایه بیلدیرسین که او برنفر قالانادك اوز آزادلیق و استقلالینی مدافعه ایده جکدر، آذربایجانلی ملی دولت تشکیلی ایله ئوز آخر سوزینی دیمیش ئوز مقدراتنی تعیین ایتمیشدر.

یا آزاد یاشاماق یا افتخاریله ئولمك. بو بزیم ملتمیزین آخرنجی سوزی‌در، بو سوزی دنیایه اعلان ایدن ملتی آذربایجان خارجینده آپاریلان حیله گرانه قرارلره تابع ایتمك اولماز. آذربایجانلی ئوله بیلر ولی دوندیغی حق یولدان دونمه‌ز. ئولومه حاضر اولان بیر ملت یاشار وایستدیگینی آلار بیز یاشایوب ایستدیگمیزی آلمیشیق وئولمگه‌حاضراولدیغمیزایچون اونی ساخلایاجاغیز چونکه ئولمکدن قورخان ملتلردن‌ده گلیز.

هموطنلر! قوی آذربایجانین‌بوتون‌جانلی انسانلاری‌حتی‌جانسیز داش و توپراغی‌ملی آزادلیغمیزی‌مدافعه ایتمگه آند ایچسین‌قوی دنیا بلسین که بیزیم‌ئولکه‌مزصاحبسیز، ملتمیز باشسیزدگلدر.

عزیز هموطنلر!

ملتمیزین اراده‌سینی تمثیل ایده‌ن مجلس ملیمزین ملی وظیفه‌و خلق قوشونلاری تشکیلی حقینده تصویب ایتدیگی‌قانونی‌نین اجراسی زمانی گلوب یتیشمیشدر. بو قانونی اجراء ایتمك ایچون خلق قوشونلاری وزارتنه تاپشیریق ویریلمیش ایش جدی صورتده باشلانمیشدر. فرقه‌مز جوانلاریمز آتا آنا باجی قارداش گلین قیز اوشاق یاشلی بالاخره بوتون خلق امتحان قرشی‌سینده‌در بو بویوك امتحاندان باشی اوجا چیخماغه چالیشمالی‌یق. بو وقته‌دك میتینگلر اجتماعلر اجلاسلارده ویردیکوز سوز ایچدیکوز آندلاری ایندی عملده اثبات ایتملی سوز.

بوتون ملت بو مقدس وظیفه‌نین آذربایجان آدینه لایق بر صورتده انجام ویریلمه‌سی یولونده تشکیل ایدیلملی‌در بو ایشده فرقه تشکیلاتلاری جوانلار وآروادلار جمیتلری‌جدی صورتده تبلیغات آپارماغه موظفدرلر. بویوك ایش باشلانمیش و بویوك موفقیتله قورتاراجاقدر.

یاشاسین خلقمز. یاشاسین اوزینین آزادلیغنی آلان فدائیلریمز یاشاسین بو آزادلیغی مدافعه ایده‌ن ملی قوشونمیز.

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن صدری
آذربایجان ملی حکومتین باش وزیری
پیشه‌وری

خلقین مبارز اورگانی

بیز ایران آذربایجانیندا صون زمانلار جریان ایده‌ن بویوك تاریخی حادثه‌لرین ان گوزه‌ل افاده سینی تبریزده دموکرات فرقه سینن نشر ایتدیکی آذربایجان غزتی صحیفه لرینده گوره بیله‌ریك . قیصا بیر زماندا گنیش خلق کتله لری نین دربن حس رغبتینی قازانمیش بو غزت ان ترقی پرور و ان‌حقیقی محررلری ئوز اطرافینا توپلیاراق هرگون یئنی یئنی اجتماعی پروبلملر قالدیریر .

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن فکرلرینی خلق آراسیندا سرعتله یاییر مرتجع و قاراقوه‌لرین عقله سیغماز ظلم و اسارتینده‌ن خلاص اولمیش بش ملیونلق آذربایجان خلقی ئوزی نین آزادلیق حرکاتی ایله یالنیز بیر خلقین ده‌ییل - بلکه عین زماندا ایران دا یاشیان بوتون مظلوم خلقلر ین گوزینی آچیر ، اونلارا ئوز دوستونی و دشمنینی تانیدیر ، اونلاری دنیانین قاباغجیل ئولکه‌لری کیمی حقیقی دموکراتیا یولی‌ایله گتمگه چاغیریر .

آذربایجان غزتی آرتیق ئوز مقدراتینا یه‌لنمیش قهرمان بر خلقین مبارزاورگانی‌اولمیشدر. بورادا اشتراك ایده‌ن‌استعدادلی‌محررلر ، اصل دموکراتلارا خاص اولان قوتلی بیر احتراس‌لا، مرتجع‌لرین هر نوع فتنه کارلیقلارینی‌وقت وقتینده افشاایدیرلر. ایران آذربایجانیندا هرگون بویوك اجتماعی تدبیرلر گوره‌ن ملی حکومتین هرآددیمینی خلقه ایضاح ایدیر خلقین جوشه گلمیش کین و غضبینی داها دا آلوولاندیریر ، اونون ملی شعور و اراده‌سینی دوغرو بیر استقامته یونلده‌رك هرآن سر وقت و آییق اولماغا چاغیریر .

غزتین ۸۳ نجی‌نمره‌سینده درج اولونمیش (خلقمیزده دولتمیزله‌در) سرلوحه‌لی مقاله سینن مولفی چوخ حقلی اولاراق گوستریر که : (مسئله تکجه‌ملی‌مختاریتی قازانیب‌دولتمیزی تشکیل ایتمکله قورتارمیر . ایندی خلقمیزین قارشیسیندا داها مهم داها مسئول وظیفه‌لر دورور که بو وظیفه لرینن شرفله یرینه یتیریلمه سیده خلقمیزین گله‌جك فداکارلیغی وسعی لریندن آسیلیدر ، چونکه خلقمیز اوزون ایللر‌استثمار اولوب‌قول حالینا سالیندیقیندان و مدنیت ساحه سینده دنیانین‌مترقی‌خلقلریندن یوز ایللرجه گری‌ده قالمیش، بویوك وطنمیزین شهر و کندلاری خرابه زارلیقا چه‌وریلمیش در دوغرودان‌دا عصرلرده‌ن بری دنیا مدنیتی ، صحت و ادبیاتی تاریخینه قیزیل صحیفه لر یازمیش آذربایجانلیلار‌ایران‌ظلمکارلاری‌نین قانلی پنجه سی آلتینا دوشدیکده‌ن سونرابوتون‌بوعالی‌نعمت‌لردن محروم اولموش ، وقتیله ئوز عالملری نین ، معمارلاری نین ، رساملاری‌نین و سوز استادلاری‌نین داهیانه اثرلری ایله دنیانی حیران ایده‌ن شهرلر . استیلاچی‌ایران شاهلاری‌نین، خصوصا آلمان‌فاشیزم نین زنجیرلی کوپگی رضاشاهین زمانینده‌ن اعتبارا عصرلر بویی گریله‌میشدر » .

آذربایجان غزیتی بو تاریخی حقیقتی بویوك بیر جسارت له دنیایه بیلدیره‌رك مستعد و ابکیت آذربایجان خاقینین آرزو و عمللری نی تاپدامیش خائنلری لعنت‌له دامقالاییر .

غزتین همین نمره‌سینده باشقا بر محرر یازیر که : [دشمنلر یمیز دن غفلت ایتمه‌ملی در ، اونلارمین جور آلچاق وسیله لره متشبث اولوب و منافعلرینی حفظ ایتمگه‌جان آتاجاقلار فراموشخانه نین صادق عضوی اولان آقای حکیم الملك عمری نین آخر نفسینده ایران پارلمانیندا آغلاییر ،او ایله خیال ایدیر که اگر باشینا ئوزینه وورسا - یئنی ده‌ن آذربایجانی قول ایده جکدر .

مقاله مولفی بو جنابین فتنه کار سیاستینی رسوای ایتمکله کفایت لنمیه‌رك ئوز اوخوجولار ینی ملی حکومتین اطرافیندا داها سبق بیرلشمیه و آزادلیق یولوندا هر نوع فداکارلیقا حاضر اولماقا چاغیریر

آذربایجان غزتی نین صحیفه لرینده بوتون دنیایه سس سالمش داهی سرکرده ستار خانین مبارزه تاریخینی تیز-تیز خاطرلادان محرر لر ملی مختاریت حرکاتینین الده ایتدیکی نائلیتلری آلقیشلاماقلا برابر قید ایدیرلر که : (دولت هر ایشده‌ن اول مختاریتی نین پایه سینی محکم لندیریب اونو ساخلیاجاقدر)

بیز آذربایجان دا دوغولوب آذربایجان دا ایسه ئوله جه ییك ، بیزیم هرشی میزی الیمزده‌ن آلسالار دا توپراقیمزی الیمزده‌ن آلا بیلمیه جکلر .

زیرا بو تورپاق اوستینده آتادان اولوب ، یاشاییب ، روزگارین آجی شیرین گونلرینی گئچیر میشیك ، بالاخره ده اونون اوستینده دنیاده‌ن گیده‌جیك ! ...)

غزتین بر سیرا مقاله لرینده آذربایجان خلقینین دولت ایشلرینده نه‌قدر بویوك مهارت و استعداد گوسته‌ردیگیده آیریجا قید ایدیلمکده‌در . لیکن غزت ، حقیقی رهبر اولدیغنی بیر آن بیله اونوتمیاراق بیزیم تعبیرله دیسك ئوزونو تنقیده ده خصوصی فکر ویریر . بونو بیز ان چوق کسکین سیاسی بیر دیل له باش مقاله لر یازان [پ] امضالی محررین یازیلاریندا گورورك .

۹۷ نجی نمره ده (دولت ایشچی‌لری ئوزلرینی ایتیرمه سینلر) سرلوحه سیله چاپ اولونموش قیمتلی مقاله بونا ان پارلاق بیرمثال اولا بیلر مولف ملی حکومتده ایش باشینا گئچن لر ایچه‌ریسینده ئوز مقدس وظیفه‌لرینی اونودان و دوغرو یول دان سایان بعضی شخص لری خبر دار ایدوب یازیر : (دولت ایشی اوشاق اویونجاقی دگلدر . یئرسیز تظاهر خلقه تکبر وغرور گوسترمك یونگوللیك ،لوقالیق‌ملی‌دولتی‌خلقین نظر یندن‌سالا بیلر،ئوزینی گوستریب اوجوز قیمته شهرت قازانماق ایسته‌ین ایشچی‌لر ایسه چوخ آسان بر وجهله ئوزلرینی بد نام ایدیب ناگهانی اولاراق‌چاتدیقلاری عالی مقامدان مذلت و خوارلیقلا سقوط ایدیب ابدی صورتده بد بختلیگه دوشه بیلرلر .

ملی دولت‌مسئله‌لرینی صون‌درجه دوزگون آنلیان و اونون گله‌جکی ایچون ئوره‌کده‌ن یانان مولف ، خلق ایله دولت آراسنداکی محکم بیرلیگی پوزانلارا مراجعتله دییر : « بیز هنوز خلقین سعادتی یولوندا بویوك ایشلر گوره بیلمه میشیك . اونا گوره‌خلقه بویوك لیك ساتماغا حقلی ده‌ییریك یالانچی پهلوانلیقدان ایش چیخماز ، هرکس باشینی آشاغی سالیب توقعسیز ئوز وظیفه‌سنه انجام ویرملیدر . »

اوزاقی گوره‌ن بو مؤلف آچیق و کسگین تنقیده‌ن قوخمایاراق ینه همین مقاله‌ده یوکسك دموکراتیك پرنسیب لری اوزرینده قورولموش ملی‌حکومتین ایشچی‌لرینی ساده‌لیگه تواضعکار اولماقا ، هرآن ئوزمقصد ووظیفه‌لرینی‌خاطرلاماقا دعوت‌ایدیر: « سیزجوان بیر دولتین‌سربازلاری سوز، ملت‌سیزی ئوز خادمی‌حساب ایدیب - سه‌ویر وسیزه بویوك‌امیدلر باغلاییر . اونو اونوتمایون ، اونون قاباغیندا ئه‌گیلون ! او ، سیزون بویوگینیزدر ، اونا اعتناسیز لیق ایتمه‌یون . بیزیم آرامیزدا ئوزینی ایتیره‌ن آداملار ایچون یئر یوخدر. لووقالار، یالانچی‌پهلوانلار، موقعده‌ن سوء استفاده ایتمك ایسته‌ینلر، فرقه و حکومت دستگاهینی شهرت‌ومقام قازانماق ایچون آلت قرار ویره‌نلر دموکراتیك بیر رژیمده اوزون مدت یاشایا بیلمزلر . بونی بیلین ، یرینیزی ایتیرمه‌یون ، خلقله انسان کیمی رفتار ایدون!. »

« آذربایجان غزتی » خلقین اصل مبارز ارگانی کیمی، دولت ایشینده کی هرنوع ئه‌نته‌لره وخلق منافعینه ضد اولان هر نوع سهو حرکتلره اولجه‌دن اشاره ایتمکله، ئوزی‌نین سیاسی وظیفه‌سینی شرفله یرینه یتیریر . او یاخشی بیلیر که معناسیز تعریفلر هیچ بیروقت‌فایدا ویره بیلمز ، دولت ارگانیزمینین صافلیغنی محافظه ایتمك ایچون ان دوغری یول سهولری وقصورلاری وقتینده اساسلی‌صورتده تنقیدایتمك، خلقی و اونون رهبر لرینی آییق سالیب هرجور احتماله قارشی‌سفر برلیگه آلماقدر.

اصل قوت خلقه آرخالانان و اونو ئوز آردینجا آپارماق ایچون دوزگون خط حرکت تعقیب‌ایده‌ن فرقه. ((آذربایجان‌غزتی))نین‌قیسا بیر مدتده بویوك نفوذ قازانماسی نی‌دا محض‌بو یوللا گیتمه‌سیله‌ایضاح ایتمك لازم‌در.

غزت ، خلقی احتیاجلارینی‌و طلب‌لرینی بیر آن بیله اونوتمیور ، ضیالی‌لار ملی‌حکومت نماینده‌لرینی تبریك ایتمکله یاناشی اولاراق ، اونلاردان بیر سیرا جدی تدبیرلر گورمگی‌ده‌طلب‌ایدیرلر. مثال‌ایچون معارف ناظری محمد بی‌ریایه گونده ردیکلری مکتوبدا تبریز تاتری‌نین ایشچی‌لری یازیر که : ((سیز آقای پیشه‌وری‌نین یاخیندان رهبرلیگی و ئوزی‌نزین جد - جهدی‌نز سایه‌سینده گئریده قالمش ملی معارف، مدنیت و اینجه صنعتمیزین انکشاف ایدیب چیچکلنمه سی اوغروندا خلقمزین طلب‌واحتیاجلارینی موفقیت‌له یرینه یتیره‌جکسنز)) .

ملی حکومتین بوتون هیئتی ، ایران آذربایجانندا خلق معارفی‌نین تاخیره سالینماز مسئله‌لری ایله‌جدی صورتده مشغول اولماقدادر.

آیری جوره‌ده اولا بیلمز. یاد بر دیلده اوخویوب - یازماقا مجبور ایدیلن بویوك بیر خلق ، بو گون آزادلیق الده ایدیب ئوزآنا دیلی‌نن گوزه‌ل امکانلاریندان‌استفاده ایتمگه باشلامیشدر. معارف‌ومدنیت‌بو کسلمه دیکجه ، ئولکه‌نین بویوك‌ثروتلرینی منیمسه‌مك اولماز . خلقی‌باشدان‌باشا سوادلاندیرمادیقجا ، اونون سیاسی شعوری‌نن‌ایسته‌نیلن سویه‌یه قالدیرماق ممکن ده گلدر. خلق دولتینده‌بوتون خلق یالنز سوادلاندیقی زمان لایقی صورتده اشتراك ایده بیلر.

((آذربایجان)) غزتی‌هرنمره سینده بومسئله‌یه‌خصوصی‌دقت‌یتیریر. مکتب و معارف ایشلری‌نین‌حلی بیر گون بیله تاخیره سالینا بیلمز.

ملی حکومت پیشه‌وری‌نین بلا واسطه رهبرلیگی ایله بیر سیرا دکرتلر ویرمیشدر . بورادا ملی دارالفنون مسئله‌سی خصوصی یئر دوتور.

((آذربایجان)) غزتی خلقیده اویانمیش حقیقی ملی شعورین قوه تلنمه سینده و بوتون تدبیرلرینی تیزلیگه‌حیاته گئچمه‌سینده داها بویوك ایشلر گوره‌جکدر.

((آذربایجانلی))

باکیدا نشر اولینان کوموئیست غزته‌سینن۷۲۰۴نجی‌نمره‌سیندن آلینمشدر.

اداره‌میزه گلن

مکتوبلارین خلاصه‌سی

تشکر

فرقه‌مزین (۲) نجی‌حومه عضو لری (شیر خورشید سرخ) ین عموم ایشچیلریندن و رئیسیندن و طاهره آریانی خانمدان حومه‌نین ناخوشلارینا یاخشی باخدیقلاریندان تشکر ایلیرلر .

تبریزده کی دزبانی اداره‌سیندن اداره‌مزه گلن مکتوبده آقاخان اوغلی یحیی شهسواردان تاپشریلان وظیفه لری جدیت و دقتله همیشه یرینه یتردیگندن‌اوتری تقدیرایدیلیر.

ح . س

فدائی اولان

شخصلردن نه‌گوزلنیر !

بونی انکار ایتمك اولماز که کیچن حکومتین چول یالاسینی توپلایان و ملی حکومتین دالیسیندا بویوك یاردیمچی سایلانلاردان بیریسی ده فدائی دسته‌لری و اونلارین شهامت و فداکارلیقلاری اولموشدور فدائی دسته‌لرینین ملی نهضتی سایه سینده جنایتکار ژاندارملار کندلردن قوولدیلار ، توبوق اتینه عادت ایلین افسرلر ! وکیل باشی‌لارلا آرادان گیتدیلر .

اونلارین‌جدیت وهمتیندن نه‌تك ژاندارملار ، بلکه اونلارین‌چوروین یوواسیدا داغیلیب‌حتی تکجه‌آدیندان دا اثر قالمامیشدر.

بونلارین‌عوضینده‌در که زحمت چکن فدائی قارداشلاریمز جامعه‌ده یوکسك یردوتوب وتمام‌خلقیمزاونلارین وجود تاپماسینا افتخار ایدیر ، ایگیت فدائیلرین محبتی وحرمتی‌اورکلریمزده اوندان اوتری کوك سالمشدر که . ئوزینین آسایشی ، آزادلیغی ،امنیتی، راحتلیگی‌بولوندا بورولمادان بو شدتلی سوبوخلاردا ایندیه‌قدر چالیشیب و بوندان بوباناداها آرتیق راق چالیشاجاقلار

بونلا علاقه دار اولماقلا برابر فدائی اولان عزیزلریمز ایندی‌به‌قدر اولدیغی کیمی گرك بوندان بوبانادا دوغرودان دوغرویا ئوزلرینی خلقه بیر کمال نمونه‌سی اولدیقلارینی گوستریب و خلقمزایله صمیمیتله‌رفتار ایتدیکلری‌ایچون جامعه‌ده داها آرتیق راق یئر دوتاجقلاردر

- بوموقعده که‌ملی دولتیمزفدائی دسته‌لریندن تقدیرایتمك‌ایچون اونلاری بیررسمی تشکیلات آلتینا آلماقدان اوتری لایحه تصویب ایدیر اوقارداشلاریمزا جدا لازم در که بو حسن نظردن استقبال ایلییب و اوزلرینی‌داها آرتیق ملت ودولت‌خدمتینه حاضر لاسونلار ویقین ایتسونلر که یئنی دولتیمزده بو کیمی فداکار شخصلری بویوك مکافاتلارلا امکندیره‌جکدر .

اونوتمامالییك که‌یئنی دولت‌هیچ وجهیله حقه یازلیقا ، شارلاتانلیقا یول ویرمیه جکدر ، پیس حرکتلرایله خلقیمیزین افتخاری اولان فدائی دسته‌لرینن آدینی لکه‌له‌ینلر قطعا مجازات سیز قالمیاجاقلاردر

سوریه‌ده

برازاویل رادیوسی - سوریه کمونیست حزبی طرفندن نشر ایدیلمیش‌بیر بیاننامه‌ده‌انگلیس‌لرطرفیندن یاخین شرقده تعقیب ایدیلن سیاست شدتله تنقید ایدیلمشدر ۸ آلمان حربی گمیش فرانسه‌یه

ویریلدی

لندن‌رادیوسی- شربورك بندرنده ۸ آلمان حربی گمی‌سی انگلیس طرفندن فرانسه‌یه تسلیم ایدیلدی . بوگمی‌لرنظر آلتنا آلنمش آلمان گمی چیلری واسطه سیله هدایت اولونوردی .

مملکت خبرلری

شبستردن

اورتق‌محال انجمنینین سئچگیسی ایچون، قشلاقی، حسین‌جمالی پارسی شبکاهی، زهتابی‌محمدزاده هیئت نظارت تعیین اولوندیلار.

۴ نجی حوزه‌ده

بهمن آیینین ۱۴ ینده آخشام ساعت ۴ده قونفرانس ۲۲ نفرحاضر نماینده‌لرین اشتراکیله وشهر قومیته‌سی نماینده‌لری: آذرنور-فنائی-یاوری آقالارین حضوریله افتتاح اولوندی بو وقت‌ده فرقه‌مزین رهبری آقای پیشه‌وری بو جلسه‌یه تشریف گتیردیکده گورولتیلی آلقیشلار ایله قارشولاندیلار و حاضرده اولان نماینده‌لره فرقه‌مز حقینده بعضی مهم توضیحات وتاپشیریقلاردان صونرا آشاغیدا آدلاری یازیلان ۷ نفر آقالار حوزه قومیته سینه و ۵ نفرده آقالاردان حوزه تفتیش قومسیونونا سئچیلدیلر:

حوزه کمیته‌سینه ۱- میرعبدالحسین خطیبی ۲- حسین جهاندار ۳- حیدر گرائی ۴- عبداله سرکارات ۵- میراحمد صفی شتربانی ۶- ابراهیم ... زاده ۷- میرزا باقررضائی‌عدل آقالار و حوزه تفتیش قومسیونونا ۱- ابوالفتح رسام عرب زاده ۲- جلیل هرزند ۳- علی ستار زاده ۴- فتحعلی فتحی ۵- بزرك امین صادقیه آقالار.

فرقه‌نین ۵ نجی حوزه سینده

دوشنبه گونی بهمن آیینین ۱۵ ساعت ۳ ده (۳۱) نفر نماینده‌نین اشتراکیله وآقا فرج زاده‌نین صدرلیگی ایله قونفرانس افتتاح اولوندی بو جلسه‌ده آقای یادگارین‌دا حضورلاری و ارایدی قونفرانسی تبریك ایده‌رك ئوز چیخیشلاریندا لازمی ...احات وبردیکدن سونرا ۷ نفر حوزه قومیته‌سی و ۵ نفرده تفتیش قومسیونی سئچگیلرینه باشلاندی و آشاغیدا آدلاری قید اولونان:

۱- صالح فرج‌زاده ۲- حمزه ...ل احمدی. ۳- حسر و آذرنور ...-محمدعلی دیبا ۵- ابوالفضل‌محمد زاده ۱- جعفر کاشف ۷ آخوندزاده حوزه قومیته‌سینده و۵نفر: ۱- مجید ...ار مقدم ۲- کریم کاویانی . ۳- حسین‌ممقانی . ۴- ابراهیم قدیمی ...-قلی راستکاردا تفتیش قومیسیونی‌نا سئچیلدیلر.

۳ نجی حوزه‌ده

یکشنبه گونی بهمن آیینن ۱۴ ده‌ساعت ۴ یاریم‌داحوزه‌لر طرفیندن سئچیلمیش نماینده‌لر حضوریله‌تشکیل ...ی آقای رفیعی جلسه‌نین صدرلیگینه ومحمدحسین معزی‌منشی‌لیگینه انتخاب اولوندیلار . آقای دوقتور ...ش دموکرات فرقه‌سینن ۶ بهمن ...ی (عمومی اجلاسیندا) کی‌قرار خصوصیندا توضیحات‌وبردیکدن ...را ۷ نفر حوزه قومیته‌سینن و ۵ نفرده حوزه تفتیش قومیسیونی انتخا- باتلاریلدی و آدلاری آشاغیدا قیداولان: هلال‌ناصری ۲-حسینعلی خورشیدی. ۳ ایوب کلانتری ۴ - محمدحسین شوروی ۵ حسین‌نوبری ۶- تقی شاهین ۷- محمود هاشمی حوزه قومیته سینه وبو ۵نفر:

۱- تقی‌چاپار. ۲ محمود حقیقتی. ۳-بویوك آقاعبداللهی ٤- نریمان. ۵- حسن تدین حوزه نین تفتیش قومیسیونونا انتخاب اولوندیلار.

(وزارت داخله)

بهمن آیی‌نین ۱۳ ساعت‌ایکی‌ده تبریز کارازلار نماینده‌لرینی جاسه لری اولمشدور. کارازلار شرکتی نین‌تهرانا ماشین بولا سالماق‌قاعده‌سی یوك ماشینلار ایچون‌هر (۸) ماشیندا برداناسی و اوتوبوسلاردان هر (٦) اوتوبوسدان برداناسی هر بر نوبتده تهرانا حرکت ایلمه‌لرینه‌تصمیم‌دوتولدی شرکته داخل اولمایان کاراژ- لارین ماشینلاری یوك ماشینلاریندا (اوندان) بری و اوتوبوسلاریندا سگزده بری ئوزنوبه‌لرینده تهرانا گیده بیله جکلردر.

(ملی مجلسده)

دونن بهمن آیی‌نین ۱۳ نده ساعت ۴ده‌مالیه قومیسیونی شبستری وبادکان، رفیعی، جودت، ولائی، عظیما، دیبائیان، دیلمقانی‌وتیموری. آقالارین حضوریله تشکیل تاپیب دولت اداره‌لری‌ایشچیلرینین حقوقینن وبریلمسی تحت قرار آلنمشدر.

اسکوده‌محال انجمنی سئچگیسنه دائر

شنبه گونی‌بهمن آیینن (۱۳) نده اسکومحال حکومتینن دعوتینه‌گوره اسکونین معتبرلریندن (۲۵) نفر بلدیه سالونونا جمع اولوب ۷ نفر هیئت نظار تعیین ایتمیشلر. همان گون اسکونین‌سبزه‌میدانیندا تشکیل ایدیلمیشدر برمنبع‌ده ایالت وولایت انجمنلری خصوصندا آقای کلانتری برنطق سویله‌مشدر.

ایکی آیدان تیز میوه‌ویره‌ن آغاج

هامیا معلوم‌اولدیغی کیمی آذربایجاندا میوه آغاجلاری ایلده بیر دفعه میوه وبررلر. عینی زماندا بو آغاجلارین میوه‌سی ده‌ریلدیکجه آزالار.

اما بو ایل آذر آیی‌نین ۲۱ نده آذربایجاندا ائله‌بیر میوه آغاجی گوگردی که، هله ایکی‌آی کچمه‌دن میوه ویئمگه باشلاییبدر.

بو آغاجین اوبیری آغاجلاردان فرقی بیرده‌اودر‌که، بونون‌میوه‌سی ده‌ریلدیکجه چوخالیر و لذتلنیر. حتا بو آغاجین میوه سنین عطری آذربایجاندان کنارادا یاییلیب دیگر- لرینین حسرتلرینه سبب اولور.

بو آغاج داعبارتدر آذربایجانین ملی حکومتیندن. میوه آغاجی آدلا- ندیردیغیمیز، ملی‌حکومتیمزین‌میوه- لری عبارتدر بونلارین. سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آزادلیقدان داها دوغروسی. خلق معارفیندن، دیل قلم و مفکوره آزادلقیندان ایندی بیز نائل اولموشوق ئوزآنادیلیمزده علم اوجاقلاری یاراتماقلا. خلقمزی جهالتدن خلاص ایده‌ك‌ایندی‌آرتیق آذربایجان اداره لری آذربایجا- نلیلارین ئوزاللرینه تاپشریلیب.

ایشسیزلیگین و آرادان گوتو- رولمه‌سی،مملکتیمزین‌آبادلاشماسی‌و صنایع‌لشمه‌سی ایچون بویوك عملی تدبیرلر گورولوب. نهایت خلقین یاشایشنین‌یاخشیلاشماسی‌یعنی‌یاشایش سطحینن آشاغی ایندیریلمه‌سیندن.

هامی تصدق ایدیر کی کئچن ایل بووقت بوغدانین‌باتمانی ۲۰-۲۵ قران، اتین باتمانی ۱۸-۲۰ تومان یاغین باتمانی ۶۰-۶۴تومان یومورتا نین بیری دوققوز عباسی، ایکی قرانایدی بودا آذربایجانین آذوقه سینن‌تهران مفتخورلارینن قارینلاری و بویونلارینین یوغونلاماسینا گئتمه‌سی ایدی. ایندی ایسه بیلدیگیمز کیمی ملی حکومتیمیز آذوقه‌نین آذربایجاندان خارجه گئتمه‌سینی قدغن ایدیب نتیجه‌که باش‌وزیریمیز آقای پیشه‌وری ئوز نطقینده‌دیدی:

« ایندیه قدر آذربایجانلیلار یاغ، یومورتا، تویوك یئمه‌ییبلر، قوی بوندان سونرادا اونلار یسینلر» ایندی اگر یئینتی شئیلرین قیمتنی کئچن ایلکی ایله مقایسه ایتسك، گوره‌جیك‌کی، آزی ایکی،اوچ قات اوجوز لاشیب بودا فقط ملی حکومتیمزین‌خلقمزه‌اولان توجهیندن در. خلقین آسایشیندان ئوتری‌ایکی آیین عرضینده بوقدر بویوك آددیم آتیلیب‌سا، گور اگرایکی ایل کئچجه لیدر.

یقین که وطنیمیز اودنیادا بیزه وعد اولونان"بهشتدن‌دالاقالماز، امابونودا اعتراف ایتمك لازم‌درکه، مشهور مثل در «کوتلی بالیق ایستین گرك قویروغین قویا سوبوق سویا» بیزیم ملی حکومتیمزدن‌انتظاریمز اولدیغی کیمی اونوندا بیزدن‌بویوك انتظار- لاری واردر.

عادتا اگرمیوه آغاجلار"بناباغبان قوللوق ایتمزسه آغاجلاردا میوه گتیرمز. بس گرك بیزده ئوزآغا- جیمزین صادق باغبانی اولاق که، اوندان‌دا خجالت چکمه‌دن میوه طلب ایده‌ك نتیجه کی ائل آراسیندا دیبرلر« ال الی یوبار الده قایدار اوزی‌بووار» اونا گوره‌ده ئوزلرینه سعادت آختاران آذربایجانلیلار گرك ملی‌حکومتمزی‌هرطرفلی‌قوه‌تلندیرمه لیدر.

حمید نیکپور

فرقه ایشچیلری

داهادا جدی ایشلمه‌لیدرلر

بتون دنیاده اولان فرقه‌لرین تاریخلرینی مختصر اولاراق نظردن کچیرسك همیشه فرقه‌لرین‌ایکی مهم مبارزه قارشیندا قالدیقلارینی گورورك. برینجی‌فرقه‌نین خارجی مخا- لفلرله ایتدیگی مبارزه درکه‌بومبارزه اولدوقجا آیدین و آشکار گوزه چارپیر وبونی هامو فرقه عضولری یاخشی باشادوشورلر.

ایکنجی مبارزه ایسه فرقه‌نین داخلنده اولان مخالفلر و یاراماز شخصلرین فرقه داخلینه سوخولماسی و اونلارلامبارزه‌یوللاریندان عبارتدر

ایکنجی‌مبارزه برنجدن اولدو- قجا مرکب‌در چونکه بورادا آتالار دیمشکن ((قورد قویونلا یولداش اولور)) بونودا سئچمك چتندر. اونون ایچون بزیم فرقه عضولریمیز و علی‌الخصوص فرقه ایشچیلریمیز اولدوقجا آییق اولمالیدرلار

تاریخ ثبوت ایتمیشدر که داخلی محکم اولان فرقه‌لر دائما مبارزه‌ده غالب گلرلر نجه‌که‌بونی بیزاوزگوز و صوزله آذربایجان دموقرات فراقه سنین مبارزه سینده گوردوك غالب گلدیك بوغالبیت بایراغنی اوجادا ساخلاماق ایچون‌طلب اولونان‌مبارزه وجدیت داهادا آرتیق اولمالیدر.

سویملی رهبریمیز آقای پیشه- وری‌دیمیشکن ((حکومتی الـه‌آلماق دان اونی ساقلاماق داها چتیندر)) ایندی خلقیمیز آزاد نفس آلماغا باشلامشدر اوهرایسته‌دیگنی‌حکومت وفرقه‌دن طلب ایدیر اونا گوره که ایندی خلق حکومتی اوزونون بیلمه و اونون آرقاسیندا محکم‌دایانمشدر اودر که ایندی فرقه ایشچیلرینن قارشیندا بیوك ولازمی وظیفه‌لرده دور بو وظیفه‌لری یئرینه یترمك ایچون فرقه ایشچیلریمیز فداکارلیق وجدیت گوسترمه لیدرلر

فرقه ایشچیلریمیز ئوز یرلرینه قایدارکن ئوز تشکیلاتلاریندااولان فرقه عضولری نین سیاسی بیلکیسنی آرتیرماق ایچون لازمی تدبیرلر گوتوروب تیزلیکله ایشه باشلامالیدرلار. ٦ بهمنده باشلامش‌اولان عموم فرقه اجلاسیندا سویملی رهبرلریمز آقای پیشه‌ورینن، بادکانین و دکتر جاویدین سویله دیکلری‌نطقلر، گره‌ك بزیم فرقه ایشچیلریمیز ایچون بیر ایش برنامه‌سی اولسون وبونطقلری لازمی قدر خلقمزی و علی‌الخصوص فرقه عضولرینی باشا سالسینلار و اونلارا مبارزه یوللارینی لازیمه اوگره‌تسینلر

حسن نصیرزاده

دقت !

خلقیمیزین طرفیندن‌فدائی لره ویریلن هدیه‌لر ایچون‌آقای شبستری نین ریاست افتخاریسی آلتیندا و آقایان رفیعی‌وتیموری وقیامی نین عضویتی و فتحی خشگنابی‌نین منشی‌لیگی ایله آذربایجان روزنامه سنین اداره‌سینده بیر کمیسیون تشکیل اولونمو شدر. بوکمیسیون اداره میزه گلن متعدد پیشنهادلارین اثرینده و گونده‌ریلمیش هدیه‌لره گوره تشکیل اولوب وبوندان‌صونرا ساعت ۱۰ دان ساعت۱- گونارتادان صونرایا قدر گونده ریلن هدیه‌لری‌قبول‌ایده‌جکدر وضمنا هدیه‌ویرنلرین‌ئوز پیشنهادلارینا گوره ویریلن وجه‌لرله، کمیسیون وسیله‌سی ایله فدائیلره البسه وغیره آلیناجاقدر.

آذربایجان روزنامه‌سی

اعلان

آذربایجان فدائیلرینه ویریلن هدیه‌لر ایچون تبریزین بانك ملی‌سینده ۴۹۰۳ نجی شماره‌نه حساب آچیلمیشدر.

هدیه ویره‌نلر بانگین وصول قبضی موجبنجه کمیسیوندان‌دا قبض وصول اخذایده‌بیلرلر.

اعلان

نمره‌ار۱۲۰۰۱ ۲۴-۱۱-۱۱

اوشخصلرکه صنعتی قسمتلرده هرقسم اختراعه موفق اولورسالار اوز اختراع ایتدیگی امتیازین اعتبارینی حفظ ایتمکدن اوتری ایده‌بیلرلر ثبت کل اداره‌سینده تازه تشکیل اولان(علائم‌واختراعات)دائره‌سینه رجوع ایدیب‌تازه اختراع ایتدیگی‌صنعته مخصوص اولان علامتی ثبته یتیریب و بو اقدام وسیله سیله اوز صنعتی امتیازینین اعتبارینی محفوظ ساخلاسینلار.

ش ۲۷ ۳-۳

آذربایجان ثبت اسناد و املاك مدیر کلی - اعتماد

اعلان

شهر اداره‌سی طرفیندن اعلان اولونور که: شهر اهالی سینن صحتیندن و راحت لیغیندان اوتری شهرده بوش گزه‌ن ایتلرین بلدیه مامورلاری طرفیندن زهر واسطه‌سیله اتلافینا نیچه گوندور باشلانمیشدر بووسیله‌ایله بیلدیریلر که ئه‌و ایتلرینن صاحبلری ئوز ایتلرینن بوینونا خالتا باغلاسونلار که مامورلار طرفیندن اشتباهیله زهرلنمه‌سینلر.

ش۳۳

آذربایجان مجلس ملی سنین خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده قانونی

آذربایجان مجلس ملی سنین آذر آینین ۳۰ ندا ۱۳۲۴ تاریخلی ۴نجی عمومی جلسه سینده خلق قوشونلاری تشکیلی حقنده آشاغیداکی قانون تصویب اولدی :

برنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیک ایله خلقی ئوز ملی وظیفه‌سنی انجام ویرمگه عملادعوت ایدوب آذربایجانین احتیاجاتنین ایجاب ایتدیگی خلق اوردوسینی وجوده گتیرسین .

ایکنجی ماده ـ قوشونون مقداری واونون‌منظم دسته‌لره آیریلماسی همچنین افسرلرین‌وفرمانده‌لرین‌درجه‌بندلیگی هیئت‌دولته محول‌اولونور.

اوچونجی ماده ـ ملی سربازلیق وظیفه سنین مدتی بیرایل یاریم‌در ایگرمی یاشینا بالغ اولان بوتون آذربایجانلیلار معین شرائط داخلنده قوشونا چاغریلیر .

دوردنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی ملی قوشونی اداره ایتمك ایچون نظامی معلوماته مالك اولان آزادیخواه شخصلردن بیر شورای عالی تشکیل ایدیر ، بو شورانین داخلی نظامنامه‌سی و آئین وظایف و اختیاراتنین تعیینی هیئت دولته تاپشریلیر .

بشنجی ماده ـ شورای عالی نین قرارلاری خلق قوشونلاری وزارتنین تصویبیندن باش فرماندهین تصدیقندن صونرا موقع اجرایه قویولا بیلر .

آلتنجی ماده ـ شورای عالی قوشونون اداره سی و تقسیماتی ایچون خصوصی نظامنامه‌تنظیم ایدوب خلق قوشونلاری‌وزارتنین‌و هیئت دولتین تصویبی ایله موقع اجرایه قویور .

یدنجی ماده ـ قوشونون لباس و درجه بندلیگی ده شورای عالی نین قراری و باش فرماندهین تصویبی ایله تعیین اولونور .

سگزنجی ماده ـ افسرلرین درجه‌لربنی و ترفیعی نی و قهرمانلیق گوسترن فدائی لرین پاداشی خلق قوشونلاری وزارتنین پیشنهادی و باش فرماندهین امری ایله تعیین اولونور.

دوقوزنجی ماده ـ خلق قوشونلاری وزارتی هیئت دولتین تصویبی و باش فرماندهین قراری اوزه‌ره ئولکه نین مدافعه‌سی وخلقین آزادلیقینی تامین ایتمك ایچون لازم مهمات سلاح و سایر حربی لوازمی تهیه ایتمگه و قوشونی معاصر حالا سالماق ایچون مجلس ملی طرفندن قبول اولونان بودجه اوزه‌ره جدی قدملر گوتورمگه موظف در .

اوننجی ماده ـ خلق قوشونلاری سیراسینا دعوت ایتمك ایچون لازم اولان نظامنامه و قرارلارین تنظیمی دولت هیئتی ایله مجلس ملی نین ریاست هیئتینه تاپیشیریلیر . بو نظامنامه مجلس ملی نین گله‌جك عمومی اجلاسنده‌ك امتحان ایچون موقع اجرایه قویولور .

اون برنجی ماده ـ خلق قوشونلار ینین افراد (فدائیلر) و افسرلری عموم وطن داشلارین مالك اولدیقی حقوقنه و اجتماعی حقه مالك‌اولوب انتخاب اولماق و انتخاب ایتمك کیمی ملی وظیفه‌لری ایسته دیگرلری کیمی انجام ویره بیلر .

اون ایکنجی ماده ـ وطن و آزادلیق یولوندا شهید یا شگست اولانلارین عائله‌لرینین آسایشی نی تامین ایتمك‌ایچون خلق قوشونلاری وزارتی تیزلیك ایله بر لایحه تنظیم ایدوب ملی حکومت واسطه سیله مجلس ملی نین هیئت ریاستنه تقدیم ایتملی در .

اون اوچونجی ماده ـ ملی وظیفه تشکیلاتی قورولوب عملیاته باشلیان گونه قدر موجود فدائی دسته‌لری ئولکه‌نین آزادلیغ‌نی مدافعه ایتمك وظیفه سینی انجام ویریر . اونلارین منظم قوشون حالینا دوشمه سی ایسه خلق قوشونلاری وزارتینه تاپشریلیر .

اون دوردنجی ماده ـ بو قانون اجراسی خلق قوشونلاری وزارتینه محول اولور .

آذربایجان مجلس ملی سنین رئیسی . **حاجی میرزاعلی شبستری**

آذربایجان مجلس ملی سنین کاتبی **م.ولائی**

تبریز ۳۰ آذرماه ۱۳۲۴ نجی ایل

ملی وظیفه نین مدتی حقینده

ملی وظیفه مدتنه عائد اولان آشاغیده‌کی ماده واحد مجلس ملی هیئت ریاستنین ۱۶ بهمن تاریخلی جلسه‌سینده ایکی فوریتله مذاکره و تصویب ایدیلمیشدر .

ماده واحده

آذربایجان ملی خلق قوشونلاری حقینده تصویب اولونان قانونین ۳ نجی ماده‌سی اصلاح و ملی وظیفه خدمتین مدتی‌ایکی ایل معین‌اولونور

آذربایجان ملی مجلسین رئیسی . **شبستری**

ساهر

دیلیمیز

[اولی گچن نمره‌لرده در]

اون ـ یعنی قاباخ یا قاباق .ـ اونلیك : گورپه‌لرین ، بیر نوع پیش بندی در .

قاباق ، کدو دیمك در . مثال (بال قاباغی) .

اون ، منجه داها آیدین و ادبی بیر لفظ در. لکن قاباخ مستهجن‌درا باریشیق ، یا باریشیخ ـ صاح دیمکدر .

بایغین ، بایلماق مصدریندن ، بیهوش معنا سنا گلیر . و بو کلمه ۱۴ عصر میلادیده ایران آثار کتبی سنده، چوخ ایشله‌نیب .

بویلی ـ حامله : بویلی آرواد . [زنجان لهجه سینده ایشله‌نیر]

بویلی ، بوساي : یعنی ایری یاری آدام ، [بلند قد و کلفت]

توپلانماق یا توپلانماق ـ یغماق جمع ایتمك .

توپلانیش یغنجاق دیمکدر ، توپ کلمه سندن مشتق و آذری لفظی اولمالیدر .

تمل ـ اساس ـ بنیه دیمکدر .

دوزگون ـ دوز [راست] کلمه سندن آیریلیر ، صحیح و دوغری دیمکدر .

آرسلان یا آصلان : شیر(معروف حیوان آدی) .

قاپلان یا قافلان : پلنك ؛ قافلان کوه یعنی (کوه پلنك)

آلتون یا آلتین ـ قیزیل یعنی (زر) .

یوزآلتون : یوز قیزیل سکه ـ یا یوز دینار. موغوللار زمانیندا بغداد دا رایج اولان دینار قیزیل‌سکه دن عبارتمیش . ـ قیزیل ـ (زر) یا آلتون معنا سنا گلمز. بلکه ده آلتون‌نین رنگی قیرمزی اولدیغی ایچون قیزیل آلتون یعنی [زر سرخ] ـ دیمیشلر . صونرالار آلتون کلمه‌سینی آتیب و اختصاراً قیزیل دیمیشلر ، ذاتاً [قیزیل] قیرمزی دیمکدر : قیزیل آلما ، قیزیل گل ، قیزیل قان و سائره .

ارکن ـ تتز معنا سینا گلیر ، ارکندن ، یعنی تتزدن ـ اصلاً تتز ـ تتز کلمه سندن تحریف اولونوب تتز گل یعنی [تند] گل .

اینجه ـ نازك ، ظریف ، اینجه ـ صنعت : ظریف صنعت دیمکدر ، بیزلرده اصطلاحاً اینجه ، مینجه سویله‌نیر ، یعنی ظریف ، نازپروده .

درنك (درنه‌گ) ـ مجلس ـ محفل ـ تشکیلات ، آذریجه در .

دونمك ـ چرخ ورماق ـ قیرلانماق ، گونش دونر یعنی گونش قیرلانار .

باشینا دونمك : یعنی باشاچرخ وورماق ، ینه دونمك مراجعت معنا سنا گلیر ـ [دون گوروم !] یعنی قاید گوروم .

دیله‌مك ـ سئوال ، آرزو ، امل دیمکدر ،

دالماق یا دالماغ ـ آذری بیر لفظ در ، یعنی سویا غرق اولماق ، (جوممماق) .

دالغین ـ پریشان حواس ـ مستغرق افکار .

دالغا ـ موج ، دالغالانماق ـ موج وورماق .

سارماق ـ دولاشماق : سارماشیق دولاشان ، (پیچنده) معروف نبات آدیدر .

آذربایجاندا بو لفظ ایشله نیر: منی اله سریمیسن‌مي ؟

سیرا یا سیره ـ نوبت ، ردیف . تبریز ده (سیره مجلسی) سویله‌نیر، یعنی بیر مجلس که هرگون یا هر گیجه بیر کسین ایوینده تشکیل‌تاپار.

سوماق ـ یعنی آتلاتماق، باشدان ایله‌ملك.

مثال : باشیمدان سوودوم!

سیرك ـ آرالی : سیرك نوك

ساغلام ـ سلامت ، صحیح ، درست . ساغ کلمه‌سندن مرکب‌در

چالی ـ تکانلی آغاج ـ بوته : چالی تکانی چالی‌قوشی (قرقا دول) بیربرلرده ایشله‌نیر

چویرمك . دوندرمك . چویرن دونده‌رن : مترجم

چان ـ کلیسا ناقوسی

یوسون ـ خزه سولار اوزره ، ایستی گوللرده تولید اولان نبات یا مرطوب‌برلرده‌داشلار اوزره پرده‌لنن بیرقسم اوت .

نریك ـ حسادت زنجاندا ایشله‌نن بیر کلمه‌در

نریکلنمك ـ حسادت ایتمك .

نریکلی ـ حسود

ورگی ـ مالیات‌ورمك دن‌مشتق بیر کلمه‌در

یاپماق ـ ایتمك .

تبریزده فقط چورك و (یاپیا) یاپماق سویله‌نیر .

غایت فصیح و رسا بیر نقطه‌در و آذری بیر کلمه در اولدیغی ایچون بو کلمه‌یی استعمال ایتملی یك

یاپلیش ـ یعنی تریك ساختمان (بو عمارتین یاپلیشی گوزل‌در)

یاماج ـ سراشیب

یاددیم ـ کومك

یادیش ـ مسابقه

انگین ـ وسیع ـ آچیق فضا انلنکین دنیز (آذری بر لفظ اولمالیدر)

یانلیش ـ اشتباه غلط

یانلیماق ـ اشتباه ایتمك یالان (غیر صحیح) برلفظدن آیریلمیش‌در

یرلیق ـ یرورگی سی ۱۴ عصر عصر میلادیده ایران کتابلاریندا دا بو کلمه‌یه تصادف اولونور وآذری لفظدر .

یلکن ـ شراع بادبان

یلکنلی ـ شراعدار کیمی) بو کلمه‌دن مرکب در

یلپازه یلپیك (بادزن)

فدائی دسته‌لرینه بو اشخاص طرفیندن هدیه اولونوبدر

هار طون آرزو مانیان	۲۰	ریال
ماردروز کامالیان	۲۰	«
علی اکبر حق شناس	۳۰	«
لطف‌اله حق شناس	۲۰	«
مانوك مانوکیان	۵۰	«
احمد فرمایشی	۳۰	«
حسین زاهدی	۵۰	«
صالح نژادی	۲۰	«
محمد شفق	۲۰	«
غلامرضا چالپاباق	۳۰	«
مهدی نعمت آبادی	۲۰	«

عسکر دریغ‌ـ یوسفی کارخانه سینین کارگرلری‌طرفیندن ۲۰۰ قلب‌صابون

محمد موسی فیض اله زاده ۵ جفت الجك ۱۰ جفت جوراب

دنیا خبرلری

قوام‌السلطنه آذربایجان مختاریتنی تانیاجاقدر

آنکارا رادیوسی ـ رویتر آژانسی تهراندان بیلدیریر که ایران باش وزیری قوام‌السلطنه آذربایجان‌حادثه سینی بیر خاتمه تاپمیش عمل کیمی تلقی ایتمگه حاضرلانیر.

آمریکادا

لندن رادیوسی ـ واشنگتن‌عالی محکمه‌سی حرب جنایتکارلاریندان اولان، سنگاپور فاتحی ژنرال یاماشیتانن ، استیناف تقاضاسنی رد ایتمیشدر . مشارالیه فیلیپین حربی محکمه‌سی طرفیندن اعدام جزاسنا محکوم ایدیلمیشدر.

تیروز [illegible]نده ایتالیا نوتاسی

آنکارا رادیوسی ـ ایتالیا باش وزیری سینیور دوگاسپری مادام انگلیس ، آمریکان . سوودت اتفاقی چین و فرانسه ائلچی‌لیك لرینه بیره‌لشمش‌ملتلر انجمننه گوندریلمه‌سینی تقاضا ایتمیشدر. بونوتا جنوبی تیرول مسئله‌سینه و اطریش حکومتی تقاضاسی جوابنه عائددر.

اوروپایا یاردیم مسئله‌سی

آنکارا رادیوسی ـ آمریکا خارجی‌ایشلر معاونی آچیسون‌دیمشدر که ، اوروپایه ییه‌جك ماده‌لری حقیندن یاردیم ایتمك‌ایچون آمریکا داینی‌دن جیره بندلیك‌اصولی قوره‌ولاجاغی احتمالی واردر . اوروپایا ۱۷ ملیون تن بوغدا گوندرمك لازمدر . بو مقداردان برلشمیش آمریکا ، نیوزیلند و کانادادا فقط ۱۲ ملیون تن موجوددر . سووت اتفاقینن وضعی یاخشی ایسه‌ده اروپا ملتلرینه یاردیم ایتمك ایچون اضافی بوغدایا مالك دگلدر

ویشنیسکی وبوین

آنکارا رادیوسی ـ دونن امنیت شوراسی اجلاسنا باشلامادان اول سووت ممثلی ویشنیسکی جلسه‌یه گیره‌رکن بوین آمریکا ممثل‌لری‌صدری استه‌تینوس‌ایله مذاکره‌یه مشغول‌اولان بوین ئوز کاتب‌لری‌ایله دانشماغا باشلادی ویشنیسکی ایسه‌ده ئوز کاتبلریله صحبت ایتمگه باشلادی.